

Warszawa, 3 kwietnia 2018 r.

Biurowy Komunikacji i Promocji

**Sprawozdanie z trzeciego spotkania
Zespołu roboczego ds. działań edukacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku finansowego
powołanego w ramach Rady Rozwoju Rynku Finansowego
w dniu 21 marca 2018 r.**

W dniu 21 marca 2018 r. w Ministerstwie Finansów odbyło się trzecie spotkanie Zespołu roboczego ds. działań edukacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku finansowego.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele następujących instytucji rynku finansowego: Komisji Nadzoru Finansowego, Narodowego Banku Polskiego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Związku Banków Polskich, Fundacji Warszawski Instytutu Bankowości, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych, Polskiej Izby Ubezpieczeń, Biura Rzecznika Finansowego, Polskiego Stowarzyszenia Aktuariuszy, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Biura Informacji Kredytowej, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej, Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, BondSpot S.A. W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Ministerstwo Finansów reprezentowali Dyrektor i pracownicy Biura Komunikacji i Promocji oraz pracownicy Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego. Ponadto, w spotkaniu wziął udział jako ekspert i prelegent Pan dr Tomasz Rachwał, Dyrektor Instytutu Geografii, Kierownika Zakładu Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, szef zespołu ekspertów ds. nowej podstawy programowej przedmiotu podstawy przedsiębiorczości.

1. Otwarcie spotkania i przyjęcie porządku posiedzenia.

Pan Łukasz Świerzewski Dyrektor Biura Komunikacji i Promocji Ministerstwa Finansów, jako Przewodniczący Zespołu, przywitał gości, przedstawił agendę posiedzenia oraz przedstawił zaproszonego na spotkanie eksperta.

2. Zmiany w strukturze organizacyjnej Ministerstwa Finansów a zadania, plan i tryb pracy Zespołu.

Pan Dyrektor Łukasz Świerzewski poinformował zebranych o przyjętych czteroletnich kierunkach działania Ministerstwa Finansów, w których edukacja finansowa została wskazana jako jeden z ważnych priorytetów działania. Przedstawił też zmiany organizacyjne w Ministerstwie Finansów polegające na przeniesieniu zagadnień edukacji finansowej z Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego do Biura Komunikacji i Promocji oraz powstaniu nowej komórki organizacyjnej (w ramach Biura Komunikacji i Promocji) zajmującej się tą

tematyką, tj. Zespołu ds. systemu edukacji finansowej. Podkreślił, że zmiany te są m.in. wynikiem zgłaszanych postulatów konieczności lepszego skoordynowania działań w zakresie edukacji finansowej. Poinformował zebranych, że kolejne spotkania Zespołu roboczego będą odbywać się regularnie w cyklu kwartalnym oraz o planach stworzenia strony internetowej, na której będą prezentowane wyniki jego prac.

3. Nowa podstawa programowa dla szkół ponadpodstawowych a zadania Zespołu.

Otwierając ten punkt agendy Pan Dyrektor Łukasz Świerżewski podkreślił, że w zakresie edukacji finansowej w szkołach znajdujemy się w bardzo dobrym momencie. W związku z przeprowadzaną reformą szkolnictwa opracowywane są nowe podstawy programowe, w tym do przedmiotu podstawy przedsiębiorczości. Ministerstwo Finansów aktywnie uczestniczyło w tym procesie zgłaszając wiele szczegółowych uwag będących wynikiem prac Zespołu w 2017 roku. Zwrócił uwagę, że w podpisanym w dniu 30 stycznia 2018 r. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, która zacznie obowiązywać od roku szkolnego 2019/2020, znacznie rozszerzono zakres edukacji finansowej. Poinformował uczestników o odbytych spotkaniach przedstawicieli Ministerstwa Finansów z przedstawicielami Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ośrodka Rozwoju Edukacji (ORE), na których omawiano możliwości włączenia się w proces wdrażania nowej podstawy programowej oraz formy wsparcia nauczycieli w realizacji zagadnień finansowych. Podczas spotkań zwracano uwagę, że oprócz konieczności opracowania nowych narzędzi wsparcia nauczycieli istnieje też potrzeba uporządkowania i usystematyzowania narzędzi już istniejących. Dostępnych jest bardzo dużo programów edukacyjnych i nauczyciele często mają problem z wyborem tych właściwych. Ponadto, ORE zaproponowało udział ekspertów Ministerstwa Finansów czy też innych instytucji finansowych w konferencjach wdrażających nową podstawę programową (organizowanych jesienią 2018 roku) czy też w warsztatach dla nauczycieli (planowanych na 2019 rok).

Kolejnym tematem podjętym przez Pana Dyrektora była strategia rozwoju edukacji finansowej, która była przedmiotem dyskusji poprzednich posiedzeń Zespołu. Podkreślił, że temat należy przedyskutować i zadać pytanie czy koniecznym jest opracowanie szerokiej strategii narodowej. Może należy zacząć od węższego katalogu, którym edukacja finansowa powinna się rządzić, np. w formie pewnego kodeksu edukacji finansowej. Kodeks ten mógłby być też częścią programu skierowanego do szkół. Oznaczałoby to, że programy które chciałyby być rekomendowane dla szkół powinny spełniać wyznaczone w nim kryteria.

- Wystąpienie Pana dr Tomasza Rachwała, Dyrektora Instytutu Geografii, Kierownika Zakładu Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, szefa zespołu ekspertów ds. nowej podstawy programowej przedmiotu podstawy przedsiębiorczości.

Prezentacja w załączeniu.

- Dyskusja na temat możliwych obszarów współpracy, w tym m.in. możliwości wsparcia nauczycieli w realizacji zagadnień finansowych z podstawy programowej.

Pan Waldemar Zbytek Wiceprezes Fundacji Warszawski Instytut Bankowości podkreślił wagę współpracy i koordynacji działań w zakresie edukacji finansowej. Ponadto postulował szersze

włączenie do prac Zespołu przedstawicieli tzw. III sektora, w którym realizowanych jest bardzo dużo projektów z zakresu edukacji finansowej. Korzystając z ich doświadczenia można by osiągnąć lepszą skuteczność i efektywność planowanych działań.

Pani Agnieszka Bilśka Naczelnik Wydziału Projektów Edukacyjnych w Narodowym Banku Polskim zwróciła uwagę, że jej instytucja od kilkunastu już lat realizuje projekty edukacyjne a także wspiera projekty innych organizacji. Zaproponowała stworzenie materiałów wpisujących się w nową podstawę programową, sprawdzanych pod względem merytorycznym przez odpowiednie instytucje (zgodnie z zakresem ich kompetencji) i rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Zadała też pytanie dotyczące możliwości zwiększenia rangi przedmiotu podstawy przedsiębiorczości poprzez przekształcenie go w przedmiot maturalny.

Pan dr Tomasz Rachwał poinformował, że aktualnie nie ma takiej możliwości. Choć on sam od dawna postulował taką potrzebę i nie widzi problemu merytorycznego. Jednak zdania w tym zakresie są podzielone, ponadto wiążą się z tym też kwestie organizacyjne i finansowe. Jego zdaniem do czasu zakończenia obecnej reformy szkolnictwa nie ma szans na podjęcie tej kwestii.

Pan Marcin Jaworski Ekspert ds. komunikacji i edukacji w Biurze Rzecznika Finansowego zadał pytanie czy jesień 2018 roku to nie jest ostatni moment aby zadbać o to aby materiały pomocnicze dla nauczycieli były wzięte pod uwagę przy przygotowywaniu podręczników do nowej podstawy programowej.

Pan dr Tomasz Rachwał wyjaśnił, że jeśli chodzi o podręczniki to faktycznie jest to ostatni moment, a nawet już zbyt późno. Podręczniki do podstawy programowej wchodzącej w życie w roku szkolnym 2019/2020 już się piszą. Natomiast materiały dla nauczycieli, niezależne od podręczników, mogą być przygotowywane nawet do wiosny 2019 roku.

Pan Dyrektor Łukasz Świerżewski podkreślił, że punktu widzenia Zespołu bardziej realne i skuteczne jest skupienie działań na przygotowaniu pomocy dla nauczycieli niezależnych od podręczników. Jesienią br. ORE organizuje konferencje wdrażające nową podstawę programową, na których, zgodnie z deklaracją ORE, możemy dostać czas i przestrzeń do prezentacji materiałów zgodnych z podstawą programową albo ją uzupełniających. W późniejszym czasie będą organizowane seminaria i warsztaty dla nauczycieli, w których też mogą wziąć udział eksperci instytucji finansowych. Zwrócił uwagę, że o ile na opracowanie materiałów jest trochę czasu o tyle na zorganizowanie działań czasu jest niewiele. Jeżeli przedstawiciele instytucji reprezentowanych w Zespole chcieliby wziąć aktywny udział w szkoleniu nauczycieli na seminariach i warsztatach to należałoby to zgłosić do czerwca bieżącego roku, tak aby odpowiednie środki na ten cel zostały uwzględnione w planie finansowym ORE na 2019 rok.

Podsumowując Pan Dyrektor zarekomendował stworzenie platformy na której będą umieszczane materiały opracowane zgodnie z nową podstawą programową przez poszczególne instytucje zgodnie z ich właściwością. Muszą one jednak spełniać jakiś wspólny standard. Uzupełnieniem tych materiałów mogłyby być istniejące już projekty i programy. Wytyczne standardu jaki muszą spełniać ww. materiały i programy mogłyby zostać ujęte w swoisty Kodeks edukacji finansowej. Posiadając bazę materiałów i oddzielną bazę projektów można następnie przedstawiać je nauczycielom na konferencjach, seminariach i warsztatach. Wskazany jest tu udział ekspertów z instytucji rynku finansowego.

Przedstawicielka Ministerstwa Edukacji Narodowej zwróciła uwagę aby w pracach nad materiałami wziąć pod uwagę te materiały, które już istnieją i dostępne są za pośrednictwem

portalu wiedzy dla nauczycieli Scholaris.pl. Znajdują się tu materiały edukacyjne sygnowane przez ORE, który potwierdza ich poprawność.

Pan dr Tomasz Rachwał zwrócił uwagę, na trudności jakie mają nauczyciele z wyszukiwaniem potrzebnych im materiałów. Dlatego planowany portal musi być dobrze zaprojektowany tak aby wyszukiwanie materiałów było łatwe i najlepiej powiązane z punktami podstawy programowej. Może on też odsyłać do istniejących już zasobów, takich jak np. Scholaris.

Pani Mariola Szymańska – Koszyc Wiceprezes Zarządu Fundacji Warszawski Instytut Bankowości podkreśliła wagę roli koordynacyjnej Ministerstwa Finansów. Postulowała konieczność określenia w planowanym kodeksie rekomendowanych form oraz standardów jakości materiałów zgłaszanych do platformy. Zwróciła też uwagę, że istnieje kilka miejsc, w których podjęto już próby mapowania działań edukacyjnych, i które należy wykorzystać. Na zakończenie wypowiedzi podjęła problem świadczenia usług finansowych przez instytucje niefinansowe i konieczność podejmowania tego tematu.

Podsumowując dyskusję Pan Dyrektor Łukasz Świerżewski podkreślił, że widzi zgodność wśród członków Zespołu roboczego co do konieczności wypracowania takiej formuły, w której stworzymy pewien rdzeń, który jest wsparciem do realizacji podstawy programowej, składający się z opracowanych materiałów oraz późniejszej pracy z nauczycielami. A także co do tego, że należy dołożyć pewną formę mapy, która przedstawiałaby już dostępne działania edukacyjne, które uzupełniałyby bazę materiałów. Zaproponował, z racji tego, że funkcja koordynacyjna leży w gestii Ministerstwa Finansów, że to ono zaproponuje członkom Zespołu pewną ścieżkę dojścia do wyżej przedstawionego rozwiązania. W pierwszej kolejności przedstawione zostaną materiały i wnioski z bieżącego posiedzenia Zespołu, a następnie przekazany zostanie opis dalszych działań. Kolejnym krokiem będzie wspólne, w ramach Zespołu, opracowanie wytycznych kodeksu dla nowych i istniejących już materiałów i programów. Na koniec zadał pytanie czy członkowie Zespołu zgadzają się na taki tryb pracy.

Uczestnicy zaaprobowali zaproponowany tryb pracy.

4. Kampanie i akcje edukacyjne Członków Zespołu.

- Global Money Week – prezentacja Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.
- European Money Week / Kongres Edukacji Finansowej i Przedsiębiorczości – prezentacja Fundacji Warszawski Instytut Bankowości.
- Program edukacyjny „Finansoaktywni” – prezentacja Ministerstwa Finansów.
- Portal UE TAXEDU - prezentacja Ministerstwa Finansów.

Prezentacje w załączeniu.

5. Zagadnienia zgłoszone przez Członków Zespołu.

- Sektorowa Rada ds. Kompetencji Sektora Finansowego – prezentacja Fundacji Warszawski Instytut Bankowości.

Prezentacja w załączeniu.

6. Podsumowanie i zakończenie spotkania.

Pan Dyrektor Łukasz Świerżewski podsumowując posiedzenie podkreślił, że podjęty na posiedzeniu temat edukacji finansowej w szkołach w kontekście nowej podstawy programowej jest obecnie najbardziej aktualnym tematem, który należało pilnie podjąć. Przy okazji pozwala on na stworzenie pewnych skonkretyzowanych ram współpracy. Członkowie Zespołu mają podobne cele. Integrowanie działań pozwoli na łatwiejsze ich realizowanie, a następnie na rozszerzenie o kolejne obszary tematyczne czy wiekowe, tak aby edukacja finansowa była szeroko realizowana.

Pan Dyrektor Łukasz Świerżewski zadeklarował przesłanie uczestnikom posiedzenia wszystkich przedstawionych w dniu dzisiejszym prezentacji oraz przygotowanie mapy dojścia do stworzenia wspólnej bazy dla edukacji w szkołach. Poinformował też, o planach umieszczenia na stronie Ministerstwa Finansów podstronę dotyczącą prac Zespołu roboczego, tak aby jego działania były bardziej widoczne. Umieszczane tam będą m.in. protokoły ze spotkań, również tych, które odbyły się w 2017 roku. Ponadto, poprosił uczestników o przesyłanie informacji o podejmowanych działaniach edukacyjnych, które będą umieszczane na planowanej stronie.

Na zakończenie podziękował uczestnikom za udział w posiedzeniu, wyraził szczególne zadowolenie z udziału przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz podziękowania dla Pana dr Tomasza Rachwała za bardzo dobre wprowadzenie do tematu posiedzenia.

Poinformował, że kolejne spotkanie Zespołu zaplanowano na 20 czerwca 2018 r.